

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

שני מאמרים עמנו העוסקים בספר בראשית: 'י' מייטליס קובע שאורחות נדודיו של אברהם, מנהגיו בנוגע לקבורת שרה, ואמונתו הדתית הנקייה מאלילות, עולים בקנה אחד עם הממצא הארכאולוגי בנוגע לנוודים שסבבו בהרי יהודה באותם ימים. הכותב מזהה אותם עם בני שם, וטוען שהם הקבוצה המכונה במקרא "עברים". ח' סרי עוסק בשאלת חציית מחנהו של יעקב בחזרתו לארץ כנען. חצייה זו מתוארת פעמיים בתורה (ל"ב, ח; ל"ג, א), והיא מעוררת אפוא שאלות הן בנוגע לכתב-היד ולכרונולוגיה של התיאור, הן בנוגע לפירוש המילה "ויחץ". המחבר סוקר ביאורי ראשונים ומציע לבסוף הצעה חדשה הנסמכת על המדרש.

נ' לזין מציג תקבולות מילוליות וצליליות בתוך ראשה של פרשת וילך, וכן בינה לבין פרשת הולדת משה שבתחילת שמות. המחבר דן במשמעותן של תקבולות אלה הבאות בסיומה של התורה.

י' רוזן דן בדמותם של דבורה וברק על פי מדרשי חז"ל. לדעתו זהו זוג הפכי של שופטים: אישה לעומת גבר, נחרצת מול הססן, יהירה מול ענוותן ועוד. כמו כן מעיין הכותב במשמעויותיה הרעיוניות של ישועת דבורה וברק.

א' בזק בוחן צורנית ותוכנית את השפעת רעיונות החסד שבמגילת רות על שני אירועים שבחיי דוד. הראשון - הסתייעותו באתי הגת, והשני - בהינצלותו מעשיית רעה על ידי אביגיל. לדעת המחבר - בזכות זקנתו של דוד - רות - הגומלת חסדים, זכה דוד להיגמל חסד בשני אירועים אלה. הכותב אף מרחיב את העיון במוטיב החסד השזור לאורך מלכות דוד.

י' יעקבס עורך עיון ספרותי, צורני ותוכני, במזמורים מ"ב-מ"ג בתהילים. כרבים שקדמו לו, אף הוא תופס אותם כמזמור אחד בעל שלושה בתים ופזמון חוזר. הכותב מחדד את השונויות שבין בתי המזמור, ותופס כל בית כהתמודדות ייחודית עם מצוקות המשורר. בבית הראשון - געגועים לעבר; בבית השני - תלונות על ההווה; בבית השלישי - תפילה ובקשה לעתיד.

ובתחום הפרשנות, עמנו מאמרו של ש' ברוכי העוסק בהגהות שבפירוש ר' יוסף בכור שור. פירושו מצוי לפנינו בכתב יד יחיד (שעליו נסמכו כל מהדורות הפירוש שנדפסו עד כה). במקומות רבים בכתב היד מופיע הציון "הגה"ה", המציין תוספת לפירוש, אך קשה לקבוע את גבולותיה המדויקים של התוספת. המחבר סוקר את דרכם של המוציאים לאור, ממיין את ההגהות, בוחן דרכים להבחנה בין גוף הפירוש לבין התוספות, ומציע דרך להצגת התוספות במהדורה של הפירוש.